

DRUŽBENI RAZVOJ MORAMO RAZUMETI, DELATI MORAMO ZNATI, USTVARJATI MORAMO HOTETI

Smernice - temelj dobrega načrtovanja

O POLLETNA GOSPODARSKA BILANCA

Manj izgubarjev

V prvem polletju je gospodarstvo naše občine doseglo 11 milijard celotnega prihodka in 2,9 milijarde dohodka, kar je za 30 % več kot v istem obdobju lani. Čistega dohodka so organizacije združenega dela ustvarile za 33 % več: 2,1 milijarde din.

Ti nominalni rezultati, ki so glede na odstotke porasta dokaj dobri, so ob upoštevanju indeksov porasta cen (cene v kemični industriji npr. so porastle za 21 %, v industriji gradbenega materiala za 18 %, v papirni industriji za 9 % in v živilski industriji za 13 %) nekoliko manj ugodni.

V organizacijah združenega dela so se zmanjšala denarna sredstva (za 11 %), povečale terjatve do kupcev (za 103 %), obveznosti do dobaviteljev (59 %) in krediti za obratna sredstva (57 %), kar vse kaže na to, da se je v prvem letošnjem polletju likvidnost gospodarstva zmanjšala.

Izgube v prvem polletju izkazuje samo še pet organizacij združenega dela, medtem ko je ob prvem trimesečju imelo izgube kar dvaindvajset OZD. Izgube v Žito — TOZD Tehnični obrati in v GIP Obnovi — TOZD Montažna gradnja niso problematične in po zagotovilih teh organizacij združenega dela konec leta pri njih izgub ne bo več. Žito — TOZD Pekatete bo izgubo reševal v okviru lastne delovne organizacije. HP Kolinska — TOZD Kemin izgubo sanira z dolgoročnimi ukrepi ter predvideva razširitev smolne linije in ukinitve kožne linije na lokaciji, kjer bodo gradili novo tovarno hrane. Izgube v KTM—Protektor, TOZD Protektiranje se ponavljajo in bo zato na predlog izvršnega sveta občinske skupščine posebna skupina (sestavljena iz predstavnikov občinskega sveta zveze sindikatov izvršnega sveta, komiteja za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj, delovne organizacije in strokovnjaka za gumarstvo) preučila razvojni program TOZD in predlagala ustrezne ukrepe za izboljšanje položaja.

Uspešnost gospodarjenja se je v tem polletju v primerjavi z lanskim nekoliko izboljšala. Rentabilnost (kot akumulacija proti poprečno uporabljenim sredstvom) se je povečala za 7,6 % in znaša letos 4,2 %.

Kljub temu ta stopnja še vedno ni zadovoljiva in je v občini še vedno kar 34 organizacij združenega dela, ki izkazujejo nižjo stopnjo akumulativne sposobnosti, kot je ta že tako ne dovolj visoka poprečna stopnja.

Delitvena razmerja v bruto dohodku so v prvih šestih mesecih tega leta ugodna: osebni dohodki in skupna poraba v TOZD rastejo skladno z rastjo bruto dohodka (29 %), skupna in splošna poraba sta rasti umirili na 19 %, sredstva za razširjeno reprodukcijo pa so v tem polletju porastle za 33 %, kar je za 12 % hitreje, kot raste bruto dohodek.

Kljub globalno usklajeni rasti mase osebnih dohodkov in bruto dohodka je v občini kar 43 organizacij združenega dela, ki prekorajajo osebne dohodke glede na resolucijo, oziroma izkazujejo višji porast osebnih dohodkov kot dohodka.

Neto osebni dohodki na zaposlenega so v tem polletju — nasprotno lanskemu — porastle za 20 %; če upoštevamo porast življenjskih stroškov za 23 %, pomeni to zmanjšanje realnih osebnih dohodkov.

HELENA GAŠPERŠIČ

V juliju je skupščina občine sprejela smernice za pripravo družbenega načrta občine za obdobje 1981—1985; v tem času so bile sprejete tudi smernice za pripravo družbenega načrta mesta Ljubljana kot tudi smernice za pripravo družbenega načrta SR Slovenije.

Ob izdelavi prvih dokumentov za pripravo bodočih družbenih načrtov bi želel opozoriti na nekatere konkretne, s katerimi se srečujemo v vsakodnevnem življenju.

V sistemu načrtovanja smo pri nas prešli več faz, npr.

— načrtovanje gospodarske rasti (kot skupnega povečanja obsega proizvodnje).

— načrtovanje gospodarskega razvoja z obravnavanjem kvantitativnih, kvalitativnih in strukturnih sprememb v gospodarstvu ter

— načrtovanje družbenega razvoja z vključitvijo ciljev socialnega razvoja.

Prvič pa je sedaj v pripravo smernic v družbeni plan vključen tudi prostor oziroma načrtovanje njegove smotne rabe.

Nadaljevanje na 2. strani

Udeleženci enodnevnega posveta sindikalnih aktivistov. (Foto: D. J.)

ENODNEVNI POSVET SINDIKALNIH AKTIVISTOV Posamično: dobro — celota še ne!

Občinski svet zveze sindikatov je kot uvod v razgibano politično aktivnost, ki poteka v zvezi sindikatov Slovenije v sklopu priprav na 1. konferenco ZSS novembra v Ljubljani, organiziral enodnevni posvet za vse predsednike izvršnih odborov osnovnih organizacij zveze sindikatov, za člane občinskega sveta, predsednike komisij in odborov, skratka za vse najodgovornejše aktiviste v občini. Na posvetu so sodelovali tudi vidni predstavniki republiškega sveta ZSS, skupščin mesta Ljubljana in občine Ljubljana Moste-Polje.

Na posvetu so se dogovorili o politični aktivnosti v zvezi sindikatov do konca leta. Zlasti so bili poudarjeni:

— vloga in naloge osnovnih organizacij zveze sindikatov v pripravah na izdelavo srednjeročnih planov,

— gospodarjenje in gospodarska stabilizacija,

— uresničevanje stališč republiškega sveta ZSS o pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanju načel delitve po delu,

— izhodišča za demokratizacijo odnosov, krepitev kolektivnega dela in odgovornosti v ZS Slovenije,

— priprave na občne zbornice v osnovnih organizacijah ZS konec leta 1979 in druge aktualne zadeve.

Tako občinski svet nadaljuje s svojo metodo dela neposrednega stika s sindikalnimi aktivisti glede skupnih dogovorov o načrtovanju in vodenju celotne aktivnosti tako v osnovnih organizacijah ZS kot v občinskih organih. Posvet je nudil tudi priložnost, da so bili udeleženci seznanjeni z vsebino planiranja, gospodarjenja in gospodarskim položajem ne samo v občini, ampak tudi v celotni Ljubljani. To pa je bilo pomembno predvsem zato, da bi se vsi skupaj zavedali resnosti in soodvisnosti tako planiranja kot tudi prizadevanja za boljše gospodarjenje v organizacijah združenega dela materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti, povsod tam, kjer delamo in ustvarjamo. Kljub zadovoljivemu položaju v posameznih sredinah namreč ugotavljamo, da v celoti vzeto gospodarska situacija ni najboljše. Tako je bila na posvetu opredeljena bistvena odprta gospodarska problematika, kateri bomo morali posvetiti posebno pozornost vsi skupaj, tako v pripravah kot izdelavi novih srednjeročnih planov.

J. L.

V nov šolski dan

933 zaverovanih glav prvošolčkov je letos prvič sedlo v šolske klopi. Šolski vrvež je napolnil vsak kotiček, tudi pred dnevi še v opoldanski vročini prijetne sence.

Šolske zgradbe — od tistih častljive starosti do tistih komaj pobeljenih — skrivajo za svojimi zidovi polno drobnih in nemalo žgočih problemov. Osnovno vprašanje, ki si ga moramo zastaviti, so možnosti za kvaliteto vzgojnoizobraževalno delo. Prostor in pomanjkanje učiteljev pa sta osnovni vprašanji, skorajda že retorični.

V letošnjem šolskem letu novih prostorov ni, a tudi novih učiteljev skoraj ni. Učenci Štepanjskega naselja so do vrha napolnili šolsko zgradbo — šest oddelkov je morala prevzeti OŠ Ketteja in Murna. Novi do zgornje meje polni oddelki 1. razreda (maksimalno dovoljeno število je 36 učencev) postavljajo resno grožnjo možnostim za normalno delo. V gradnji je O. Nove Jarše, ki bo končana septembra prihodnjega leta; v eni izmeni bo 540 učencev. V letošnjem letu zasejane lopate za OŠ Štepanjsko naselje, OŠ Dolsko in prizidek OŠ Leopolda Mačka-Boruta bodo razmere omilile, a nič več. Resno je ogrožen tudi cilj: 20 % učencev v celodnevni osnovni šoli in 20 % v podaljšanem bivanju do leta 1985. Možnosti za prehod na celodnevno osnovno šolo za zdaj nimamo, novi oddelki 1. razreda pa zmanjšujejo število oddelkov podaljšanega bivanja. Zato je še posebej utemeljeno prizadevanje za sočasno gradnjo nove fzišne soseske in osnovne šole. Tu bomo zasadili lopate marca prihodnjega leta.

In dko bo opravljal tako odgovorno delo, kot je vzgoja in izobraževanje? Število ustreznih usposobljenih učiteljev se manjša, čeprav istim delavcem, ki nimajo ustrezne izobrazbe, ne moremo že kar naprej očiti nesposobnosti; le veliko več dela morajo vložiti, da bi zadostili osnovnim zahtevam. Kljub zaskrbljujočim problemom in na videz nerealnim težavam pa pedagoški optimizem še vedno razbija pesimizem, navidezno nemoč, pa tudi kačurstvo.

Vendar tako stanje zahteva resno in poglobljeno delo. Ko bo šola v celoti postala »naša«, bo pot lažja. Ne samo učenčeva ocenjena uspešnost, temveč plemenitenje šolskih programov, neumorno sodelovanje šole s krajevnimi skupnostmi, drugimi tozdi, družbenimi organizacijami in društvi — vse to in še kaj je rešljivo takrat, ko šola v celoti postaja naša.

Zato 933 razgretih glav z rumenimi ruticami negotovega koraka prek s pločevino napolnjenih cest čaka na nas.

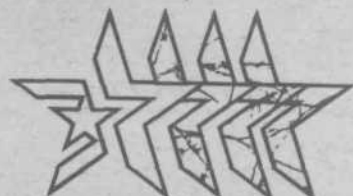
J. LAH

V tej številki Naše skupnosti tudi:
skupna priloga
glasil vseh ljubljanskih občin

NIČ NAS NE SME PRESENETITI

O ČETRTO SREČANJE BORCEV IN AKTIVISTOV NOV NOTRANJSKE

Ob ilegalni Podmornici 15. septembra na Viču

14. ZBOR AKTIVISTOV
IN BORCEV NOV
NOTRANJSKE 1979

Na podlagi medsebojnega dogovora, ki so ga sklenile družbenopolitične organizacije in skupščine občin Cerknica, Logatec, Vrhnika in Ljubljana Vič-Rudnik, vsako drugo leto ena izmed občin organizira tradicionalno srečanje medvojnih aktivistov in borcev NOV, ki so med NOB delovali na tem širokem območju. Sicer pa je bil pred osmimi leti na pobudo RK SZDL ustanovljen odbor medvojnih aktivistov tega področja. Njegova dejavnost je široka, saj skrbi za zbiranje zgodovinskega gradiva o političnem in organizacijskem delu prebivalstva tega območja, skrbi za obujanje in prenašanje vojnih tradicij NOB na mlade rodove, aktivno deluje pri zbiranju in pisanju krajevne kronike NOB in še bi lahko naštevali.

Doslej so se srečali borci in aktivisti NOV Notranjske že trikrat. Prvo srečanje je bilo l. 1973 v Cerknici, sledila pa so mu srečanja v Logatcu in na Vrhniki.

Gostitelji letošnjega četrtega srečanja je ljubljanska občina Vič-Rudnik. Prav njeno območje je bilo v polpretekli zgodovini močno povezano z delovanjem narodnoosvobodilnega boja in v teh krajih na obdobju takrat z žico obdane Ljubljane so se bile številne akcije in boji partizanov.

Osrednja proslava bo v soboto 15. septembra ob 10. uri v tovarniški hali Utensile — le streljaj daleč od nekdanje ilegalne tiskarne Podmornica, torej ob Cesti na Brdo. Po pozdravnih besedah Franceta Martinca — predsednika osrednjega odbora za organiziranje srečanja pri OK SZDL — bo pregovoril Andrej Petelin — borec in aktivist Notranjske. Recital pod naslovom »Sredi kraškega trpljenja zraste brin, ki vsako tretje leto obrodi« po zasnovi v režiji Janeza Vrhunca, prav tako notranjskega prvoborca, ki bo obudil težak, a zmagoviti boj Notranjcev, bodo izvedli združeni pevski zbori vseh štirih občin, člani SNG iz Ljubljane in godba JLA. Poskrbljeno pa bo seveda tudi za prijetno razpoloženje in počutje vseh udeležencev proslave, ki bo s tem, da se bo odvijala neposredno ob poti, kjer je med NOB potekala žica okrog našega mesta, tudi proslava mesta Ljubljana in njegovih občanov. Udeležimo se je množično!

Se opozorilo o dostopu na prireditveni prostor. Okrepljene bodo redne proge mestnega prometa (št. 6 in 14), s posebnim prometnim režimom pa bo poskrbljeno tudi za vse, ki bodo prišli z osebnimi avtomobili.

NK

Več tople vode

V Toplarni uresničujejo zastavljene načrte. Po predvidevanjih bo letošnja zima že obratovala nova nizkotlačna kotlovnica. Prav v teh dneh končujejo zadnja dela. Ker bo ogrevana s tekočim gorivom, so morali zgraditi tudi rezervoarja za mazut in črpalnice. Pripravljajo pa tudi projekt za glavni pogonski obrat. Podpisane in veljavne so že vse pogodbe, prav tako so tudi zagotovljena sredstva. Gradnjo tega objekta naj bi končali konec leta 1981. Na sliki: Nizkotlačna kotla s stikalno ploščo — na sliki desno, kjer dela monter — bosta že letošnje zimo prispevala k »toplejši« Ljubljani. Besedilo in slika: D. J.

Medobčinski svet SZDL ljubljanske regije in OK SZDL Litija vabita v nedeljo, 23. septembra ob 11. uri

na Pogonik pri Litiji,

kjer bo ob 35. obletnici organiziranih partizanskih napadov na prometne komunikacije proslava

POGONIK 79

Ob tej priliki bo ob 10.30 zbor aktivistov OF litijskega okrožja in zbor partizanskih ter pohodnih enot. Na svečanosti bodo odkrili spominski obeležje, po slavnostnem govoru pa bo kulturni program s podelitvijo visokih vojnih odlikovanj.

VABLJENI!

Smernice - temelj dobrega načrtovanja

(Nadaljevanje s 1. strani)

Razvoj sistema načrtovanja je očiten, vendar pa nas zanima tudi njegova učinkovitost oziroma uresničitev načrtovanih ciljev. Kot sistem za zavestno spremljanje družbenih pojavov nam družbeni plan določa skupno razvojno politiko in ne opredeljuje le hipoteze in napovedi. Ustvarjalna teorija načrtovanja nam mora pomagati pri spreminjanju in izboljševanju prakse. Tu pa ugotavljamo, da na nekaterih pomembnih področjih sprejetih ciljev ne dosegamo.

Menim, da to velja predvsem za dve strateški področji:

— akumulativnost in reprodukcija (ne)spособnost organizacij združenega dela ter

— vključevanje v mednarodno menjavo oziroma konkretno premajhna rast izvoza.

Stališča o oceni stanja, dosežanih gibanj in o pomembnosti vrgega področja so različna, ker analizi nimajo take teže, oziroma obratno: ugotavljamo, da o v letu 1978 sredstva za reprodukcijo močno porasta (Analiza uresničevanja družbenega plana SR Slovenije v obdobju 1976 — 1979, Poročevalec št. 16, stran 24).

Kot primer pa bi navedel podatek za našo občino, kjer znašajo sredstva za razširjeno reprodukcijo po zaključnih računih za leto 1978 na ravni občine 1.368 milijonov din ter prosta sredstva za investicije 651 milijonov. V teh sredstvih pa niso upoštevana oziroma prikazana izločanja iz poslovnega sklada (za nerazvite, energetiko, železniški in luški promet, ceste in ostalo), ki znašajo po naši analizi 291 milijonov, tako da so dejanska prosta sredstva za investicije v temeljnih organizacijah združenega dela le 360 milijonov din.

Strinjam se z ugotovitvami, da nizka akumulativnost bistveno vpliva na učinkovitost investiranja, kar je povezano z mnogimi nadaljnjimi negativnimi posledicami. Tudi premajhne rasti zvoza ne moremo obravnavati povsem ločeno.

O zavestnem usmerjanju boljšega razvoja brez razvoja znanosti in njene povezave s prakso oziroma brez lastnega znanja, bi težko govorili; gledano z drugega vidika, lahko trdimo, da družbeni razvoj temelji na ustrezno usposobljenih ljudeh (dr. Možina: »Začetki bi morali z načrtovanjem kadrov za načrtovanje«, vendar se zavedam, da smo vsi vključeni v proces načrtovanja in izvajanja družbenega razvoja. Po

svoje bi temu dejal: »Družbeni razvoj moramo razumeti, delati moramo znati in ustvarjati moramo hoteti.« To pa ne pomeni zanikanja potrebe po specialistihi.

Družbeni razvoj, ogledan z vidika spreminjanja odnosov med ljudmi, pomeni pravzaprav oblikovanje novih družbenih in medčloveških odnosov na temeljih enakopravnega sodelovanja, vzajemnosti in solidarnosti. Tovarš Kardeš je upravičeno zapisal v svojih Beležkah o naši družbeni kritiki: »Resnični humanizem ni pridigarstvo in ne gradi na tem, kakšen bi moral biti človek, ampak prvenstveno na tem, kakšen je človek v razmerah v katerih živi. Zato se resnična humanistična akcija ne more omejiti samo za pridiganje o vrlih, ampak mora biti predvsem sposobna, da spreminja stvari okrog človeka in odnose med ljudmi, tako da ustvari možnosti za rast humanistične družbene zavesti in prakse.«

Samoupravno uzakonjenega plana pogosto ne izvajamo tudi zaradi premajhnega spoštovanja do novega in nastajajočega; če so s sporazumom in dogovori dosežene uskladitve želja z možnostmi ter skupna solidarnost do dogovorjenih akcij, dane pa so tudi materialne možnosti za izvedbo, potem morajo biti dejansko izčrpani vsi ukrepi za doseg ciljev. Na primer največje neskladje med načrtovanjem in izvedbo se kaže vsako leto v razširjeni reprodukciji pri preskrbi z vodo, kanalizacijo, toplotno

energijo in plinom, kjer je problem v izvajanju uzakonjenega programa, prikazuje pa se navdno kot problem pomanjkanja sredstev. Realizacija za leto 1978 npr. je znašala približno 400 milijonov, predvidena poraba sredstev v letu 1979 pa naj bi bila 1,33 milijarde. Prav tako so bistvene razlike med uresničitvijo plana investicij PTT dejavnosti, kjer je bila finančna realizacija celotnega plana investicij v letu 1978 224 milijonov, v letu 1979 pa naj bi po širši varianti znašale investicije 816 milijonov din. Bistvena razlika se kaže tudi med vsakoletnim načrtovanjem in izvajanjem 10-letnega programa gradnje cestnega omrežja v ljubljanskih občinah.

Iz izkušenj sodimo, da je najpogostejše in tudi najbolj zlorabljen razlog za neizvajanje programa investicij pomanjkanje sredstev, ki nato sproži velike akcije, dejanski problem pa ostaja zamegljen.

V smernicah za pripravo družbenega plana mesta Ljubljana za obdobje 1981 — 1985 bi želel med cilji družbenega razvoja izpostaviti:

— usklajevanje prostorskega razvoja Ljubljane s politiko širšega političnega razvoja ter dosega skladnosti urbanistične politike ljubljanskih občin in

— postopno izenačevanje delovnih in življenjskih razmer vseh ljudi s tem, da bodo socialne dobrine in storitve, blago za vsakdanjo preskrbo, komunalne dobrine in storitve pod enakimi možnostmi dostopne vsem delovnim ljudem in občanom.

Iz analize naših ključnih problemov na področju socialnega razvoja ugotavljamo, da se na področju družbenih dejavnosti neskladja povečujejo. Odstotek vključenih otrok v vzgojnovarstvene zavode je znašal v letu 1978 39, v letu 1979 pa 38. Še značilnejši je podatek o številu odklonjenih prosilcev, glede katerih v analizi na ravni republike ugotavljajo, da jih je bilo v SR Sloveniji lani 14.806 in da je stanje po posameznih občinah glede tega zelo različno, ker so tudi potrebe zelo različne. Največje število odklonjenih prosilcev je ugotovljeno v velikih industrijsko razvitih občinah. Na žalost naša občina v tem prednjači, ker je bilo v letu 1978 odklonjenih kar 2136 prosilcev.

Težko je razumeti, da je med ključnimi in nerešenimi problemi pri nas tudi preskrba občanov, vendar pričakujemo, da bodo v tem srednjeročnem obdobju z izgradnjo primernih objektov rešene osnovne težave.

Pomanjkljiva pa je tudi zaščita potrošnika.

Demografska rast prebivalstva bo zaradi priselitev oziroma zaradi obsežne stanovanjske graditve tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju zelo hitra. Po oceni bo v občini konec leta 1985 okoli 85.000 prebivalcev, in to kot sedaj predvsem mladih družin. Pretežni del porasta prebivalstva je povezan z gradnjo novega naselja na Fužinah ter z gradnjo Novih Jarš. Na Fužinah bi bile z izvedbo vseh načrtovanih objektov dane ustrezne možnosti bivanja, predvsem pa moramo biti bolj kot sedaj pripravljeni nuditi mlajšim generacijam širše možnosti za izobraževanje, za kulturo in športno dejavnost.

Menim, da so v smernicah mesta in občine dane pomembne informacije o različnih možnostih razvoja, ki pri nas temeljijo predvsem na možnostih prostorskega razvoja (proste površine za stanovanjsko gradnjo 280,5 ha, za industrijsko gradnjo 371,03 ha, za športne in rekreacijske dejavnosti 145 ha).

Ker med sprejemanjem smernic pravzaprav ni bilo pripomb (verjetno tudi zaradi prekratkega ter neustreznega dopustniškega časa), želim, da bi vsi nosilci planiranja sedaj, ko sprejemajo svoje planske dokumente, izhajali iz sprejetih smernic, v katere je bilo vloženo veliko truda, na razpolago pa so tudi vse dodatne informacije in analize, ki so bile izdelane ob tem.

JOŽE KAVČIČ

O STANOVANJSKA ZADRUGA SNEBERJE

Stanovanja, pitna voda in še kaj

Kdor je sam gradil hišo, ve, kako dolga je pot do lokacijske dokumentacije in gradbenega dovoljenja — tudi takrat, ko vse poteka brez zapletov. Postopek pa je še dolgotrajnejši, kadar pride do nepredvidenih težav in različnih interesov, kot se je to zgodilo v primeru stanovanjske zadruge MS 103/2 Sneberje.

Verjetno ni treba posebej poudarjati, kako pomembno je za človeka urejeno stanovanjsko vprašanje. Slabe stanovanjske razmere so eden izmed vzrokov za manjšo delovno storilnost, vplivajo na psihično počutje delavca, prek tega pa tudi na odnose med družinskimi člani. V interesu družbe je, da se človek ustavi v nekem okolju in postane aktiven oblikovalec življenja v tem kraju. To pa seveda brez urejenega stanovanjskega vprašanja ne gre.

Sto družin, članov že prej omenjene stanovanjske zadruge, pa že več kot poldrugo leto živi v negotovosti, ker nihče od njih — in vsi skupaj — ne vedo, kaj naj storijo, da bi čim hitreje prišli do primernih stanovanjskih prostorov.

Zadruge so ustanovili na pobudo samoupravne staovanjske skupnosti Ljubljana Moste — Polje februarja lani. Predsednik zadruge Tone Eržen nam je povedal, da so člani poslovnega odbora oktobra istega leta presenečeno ugotovili, da ne morejo pri-

četi zidave, ker odlok o varstvenih pasovih vodnih virov v Ljubljani in ukrepi za zavarovanje pitne vode iz leta 1977 prepovedujejo gradnjo individualnih hiš v drugem varstvenem pasu, kamor spada tudi obravnavano zemljišče v Sneberjah. Zato so se strinjali s predlogom občinske stanovanjske skupnosti, da zaprosijo pri izvršnem svetu skupščine mesta Ljubljane za dopolnitev odloka. Izvršni svet pa je sodil, da morajo o tem problemu poprej razpravljati in seveda zavzeti tudi stališče na mestni

konferenci SZDL. Težko pričakovane sestanke, na katerem naj bi pravzaprav izločevali dokončno mnenje glede gradnje na tem območju, pa do danes še ni bilo.

OK SZDL Moste — Polje je konec junija poskušala pospešiti rešitev tega problema in je zato sklicala sestanek, ki lahko karkoli in kakorkoli prispeva k njegovemu hitrejšemu razpletu. Pričakovanja se niso izpolnila, kajti strokovnjaki so se pogovarjali in razpravljali med seboj bolj zaradi uveljavljanja svojih stališč in mnenj kot z namenom, da bi prispevali k hitri in ustrezni rešitvi problema.

Vemo, da je virov pitne vode čedalje več. Res je tudi, da vodo iz nekaterih zajetih v Hrastju se občasno klorirajo. Zavedamo se, da bi morali črpalnice umakniti iz mesta. Obenem pa je tudi znano, da je zemljišč za gradnjo stanovanjskih hiš vse manj. Skrb mestne skupščine za zavarovanje pitne vode je tako popolnoma razumljiva, še zlasti, ker sanacijski program za to območje ni izdelan in — kot smo slišali na sestanku konec junija — ga še precej let ne moremo pričakovati.

Zazidalni načrt za ta del Sneberij pa je bil izdelan že pred leti. Za komunalno opremo zemljišča je bilo vloženo tudi že precej sredstev. Člani zadruge imajo že nekaj časa odobrena posojila. Zastavljata se torej vprašanji, zakaj nekateri posamezniki klub odloku lahko zidajo in zakaj nikogar ne moti onesnaževanje podtalnice z gnojnicami, ki tam pronica v zemljo z več gnojišč.

Sicer pa v tem trenutku lahko ugotovimo, da bi tudi morebitna sprememba ali dopolnitev odloka prišla za večino članov stanovanjske zadruge prepozno, kajti 18 se jih je že odločilo za zidavo v Zalogu, 35 jih namerava kupiti stanovanja na Fužinah, drugi pa si poskušajo pomagati kako drugače.

Jeza prizadetih članov »nekdanje« zadruge se bo sčasoma polegla, grenak občutek pa jim bo ostal. Ostati pa bi moral tudi tistim, ki niso storili vsega za hitro rešitev tega zapleta, za takojšnji »da« ali »ne«. Ljudje niso brezčutni predmeti in za denar, ki so ga nameravali vložiti v gradnjo in ki najbrž ni bil prislužen, se vsak dan manj dobil.

DARJA JUVAN

Iz občinskih glasil ljubljanske regije

Za revolucionarno delo in vodilno vlogo v NOB, za prispevek pri osvoboditvi občine Logatec, prenašanje revolucionarnih tradicij, razvijanje bratstva in enotnosti in nadaljnjo krepitev naše družbene ureditve je občina Logatec podelila generalu in narodnemu heroju Vlado Segrtu naziv častnega občana.

Na 4,10 metra širokem platoju, vendar v višini 130 metrov, se človek najbrž ne počuti ravno najprijetneje. Zato prav nič ne zavidamo delavcem, ki dan za dnem delajo na tej višini, pa čeprav so je vajeni. Dimnik ljubljanske Komunalne energetike je trenutno najvišje gradbišče v Ljubljani; zaradi skrbi za čistejšo ljubljansko ozračje ga povišujejo še za dvajset metrov. Dela opravljajo delavci zeniške Vatrostalne, svojo nalogo pa bodo opravili do pričetka letošnje kurilne sezone.

Sekretariat akcije Nič nas ne sme presenetiti pri OK SZDL Ljubljana Šiška je na zadnji seji obširno obravnavala in sprejela programe aktivnosti občanov Šiške za zaključek akcije 29. in 30. septembra letos. V akcijo so vključene vse krajevne skupnosti, glavna vaba bo na območju KS Zgornja Šiška, kjer se bodo v akcijo vključile tudi občinske družbenopolitične organizacije, upravni organi občinske skupščine, družbene organizacije, društva in samoupravne interesne skupnosti.

Precej časa so imeli gasilci v Logatcu pred gozdnimi požari mir, saj je bil zadnji gozdni požar, ki je povzročil večjo škodo, pred natančno sedemnajstimi leti. Z uvedbo električne vleke na železnici se je stopnja nevarnosti gozdnih požarov ob železnici zmanjšala, tako da so si gozdarji oddahnili, saj ni bilo več potrebe po stalni čuvajski službi. Letos pa so imeli znova precej dela, saj je v gozdovih kar nekajkrat zagorelo. Vzroki požarov še niso znani, škoda pa je kar precejšnja, saj znaša po grobi oceni kakih 150.000 dinarjev. Vsekakor pa je ostal poduk, da se bo treba za boj proti požarom bolj pripraviti, da bo potrebno znova obnoviti preseke in očistiti protipožarne zidove, ki so jih v teh mirnih letih nekoliko zanemarili.

O ŽE PRIHODNJE LETO

Beograjčani na Fužinah

Izvršni svet občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje je v sodelovanju s predstavniki mesta Ljubljana in SIS za preskrbo mesta že izbral investitorja primarnega in sekundarnega centra za sosesko MS4-5 Fužine. Investitor primarnega centra bo SOZD Mercator, ki bo v tej soseski zidal blagovnico. Ta sicer ne bo zgrajena že v prvi fazi gradnje Fužin, zato pa bo investitor sekundarnega centra SOUR Poljoprivredni kombinat Beograd zgradil samopostrežno trgovino predvidoma do konca leta 1980. Oba investitorja bosta v teh dneh podpisala samoupravni sporazum o družbeno usmerjeni gradnji v soseski Fužine.

(Ne)inventivnost — družbeni problem

O inovacijah premalo odločajo neposredni samoupravljalci in posebej usposobljene službe

Nadaljevanje in konec)

Praksa je pokazala, da so pri inovacijah najbolj uspešne tiste lelovne organizacije, ki so zaurale organiziranje inventivnega dela posebni službi, medtem ko o samoupravnih del odločanja prepustili delavcem v temeljnih organizacijah. V mnogih naših primerih je teža odločanja o koristnosti in spodbujanju inovacij vedno na vodstvenih strukturah. Inovacijska dejavnost potane prej ali slej predmet prestia, kar vodi v močne medsebojne pore in s tem tudi do siromaševanja inventivnega dela. Ker so avorji inovacij v manjšini in običajno v podrejenem položaju, otegnejo prvi kratki konec najprej sami; drugi pa sledi prej ali slej delovni organizaciji. Najprej se posledice kažejo v pasivnem odnosu strokovnjakov do dela. Zatem se nadaljuje osip in iromašenje razvojnih programov. Analiz o boljšem in učinkovitejšem delu skoraj ni. Vedno bolj se naslanjamo na trenutne

akcijske ukrepe, medtem ko se nesorazmerno povečujejo stroški režije, krepki se odvisnost od licenčnih partnerjev, ki jo spremlja povečan uvoz surovin in vedno večja zastarelost tehnologije itd. Najhuje pa je to, da takemu stanju pogosto sledi splošna brezbriznost zlasti tam, ko namesto samoupravne baze odločajo le posamezniki, in tam, kjer namesto prave, uveljavljajo le papirnato samoupravo. Posledica tega je, da se zatekamo po rešitve le k cenam, kajti za mobilizacijo strokovnega dela nismo niti pripravljene, izgovarjamo pa se, da običajno nimamo časa. Pogosto »pozabljamo«, da za izraz moderne tehnologije ne potrebujemo samo visoke strokovne ravni tehnologov, ampak tudi vrsto drugih profilov, ki se ukvarjajo s prodajo in ekonomiko proizvodnje oziroma prodaje. Nič ne pomaga kvalitetno proizvajati, če ne znamo učinkovito prodajati in vsaj relativno zniževati stroškov poslovanja.

Če hočemo to doseči, potrebujemo hitre in kvalitetne ekonomske analize, dinamično proizvodno, skratka poslovno obnašanje, ki ga prinaša in zagotavlja le splošno razvejana inventivnost dela.

Podobno je z investicijskimi odločitvami. Še tako pozitiven investicijski program nam kaj malo koristi, če ne stojimo za njim sposobni organizatorji celotnega proizvodnjega procesa. Sposobnost organizatorjev in izvajalcev del pa ni odvisna toliko od formalnih kvalifikacij ali dolžine delovne dobe, kot od pripravljenosti delavcev do dela, posebno če je ta pogojena s timskim delom in spodbujena z možnostjo večjega zaslužka. Z eno besedo, investicijska dejavnost bo uspešna samo tedaj, če bomo znali organizirati in spodbuditi vse razsežnosti inventivnosti dela, začenši od ustanovitve strokovne službe za inventivno dejavnost do neposrednega odločanja vseh zaposlenih, ki ka-

korkoli lahko pripomorejo k večji učinkovitosti dela.

S tem v zvezo bi veljalo razmisliti o formiranju komisij po TOZD z delnim stalnim članstvom, ostali člani pa bi bili v sestavi komisije oziroma tima, dokler bi trajalo reševanje določenega problema. Ta gibanja del članstva bi tvorili predvsem strokovnjaki specialisti in tisti, ki jih obravnavana problematika najbolj prizadeva. Seveda pride tak način oblikovanja komisij do polnega izraza šele pri načrtovanju in vsesplošno sprejeti inventivni dejavnosti. Začeti je treba najprej z rednimi popisi problematike, in to s celotnega področja poslovanja, nakar se izoblikuje vrsta pomembnejših nalog, ki jih razporedimo v okvir inventivnega dela. Do teh nalog naj imajo možen dostop vsi zainteresirani delavci — po potrebi tudi zunanji, kadar je to v interesu delovne organizacije. Naloga naj vsebuje poleg zgornjega opisa problema tudi priča-

MOLAN STRAH